

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๘

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาละหิตต่างๆ ที่ว่าละหิตถือพระเจ้าหลายองค์ ถือพระเจ้าองค์เดียว เขามีความโต้แย้งกัน พระเจ้าหลายองค์ พอพระเจ้าหลายองค์ก็กลายเป็นอวตาร แล้วก็บอกว่าจิตนี้เป็นอาตมัน จิตนี้เป็นอาตมัน ต้องกลับไปอยู่กับจิตนั้น กลับไปหาพระเจ้า กลับไปหาจิตเดิมแท้นั้น

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติเสถียรหมดเลย ปฏิเสธทุกอย่าง อย่างเลย ที่ละหิตต่างๆ สอนอยู่ พระพุทธเจ้าปฏิเสธหมด เพราะว่าอาตมัน ความคงที่อยู่มันเป็นไปไม่ได้ ในศาสนาพุทธเราถึงสอนเรื่องอนัตตาไง อนัตตาคือไม่มีสิ่งใดอยู่คงที่ ไม่มีสิ่งใดเลยอยู่คงที่ มันแปรสภาพของมันตลอดไป

แต่ความแปรสภาพของมันตลอดไป อย่างเช่นมันเกิดภัยพิบัติวงรอบหนึ่ง มันก็เป็นไปวงรอบหนึ่ง วงรอบหนึ่ง เปลือกของโลกมันเคลื่อนไหวตลอดไป มันมีสภาวะแบบนี้มานานมานอยู่แล้ว เพียงแต่ว่านานๆ จะเจอสักหนหนึ่ง แล้วนานๆ จะเจอสักหนหนึ่ง แล้วคนที่เข้าไปเจอนะ คนที่เข้าไปเจอ นี่สภาวะกรรม กรรมอันนี้พระพุทธเจ้าถึงให้เชื่อเรื่องของกรรมไง

กรรมคือการกระทำ เราทำคุณงามความดีอยู่นี้ เราอุทิศสัจจะสละทาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละทาน สละทานถึงที่สุด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ต้องสละลูก ต้องสละเมีย ต้องสละทุกอย่าง ทุกๆ พระองค์ถ้าจะปรารภนาโภธิญาณ ปรารภนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกๆ พระองค์นะ

แล้วพอของเรา พระเวสสันดร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนกลับไปพระเวสสันดรว่าสละลูกสละเมีย โลกมองนะ มองในมุมต่าง มองในมุมต่างว่าเห็นแก่ตัวไง ทำไมไม่สละตัวเอง

นี่เวลาโลกมอง มองด้วยความมุมต่าง แล้วมองด้วยตื้นๆ นะ แต่เข้าใจว่าตัวเองมองได้ลึกซึ้ง ลึกซึ้งเพราะอะไร เพราะว่าสละคนอื่น ไม่สละตัวเราเองไง เอาเปรียบไป

กิเลสมันเอาเปรียบ มันคิดถึงตัวเองมันก็เอาเปรียบ แล้วมันก็ว่าตัวเองเอาเปรียบ สละลูก สละเมีย ทำไมไม่สละตัวเอง แต่ไม่คิดมุกกลับ ไม่คิดมุกกลับว่า คนที่รักลูกรักเมียแบบถวายเป็นชีวิต ลูกเมียจะเจ็บปวด ขอให้เจ็บปวดแทนก็ได้ ถ้าลูกเมียตาย ขอตายแทนก็ได้ แล้วต้องสละลูกสละเมียมันเจ็บปวดก็ขึ้น มันเจ็บปวดมากกว่านั้นอีก เพราะอะไร เพราะว่ากิเลสมันอยู่ที่ใจใจ มันต้อง สะเทือนหัวใจมาก

แล้วมีอยู่องค์หนึ่ง พระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง ยักษ์มาขอลูกนะ แล้วกินลูกต่อหน้า มันเจ็บปวด ขนาดไหน ความเจ็บปวดอันนี้มันสะเทือนหัวใจ เราจะทนได้ไหม นี่คือการสละทาน การสละทาน ที่ว่าการสละแสนยาบใจ แสนยากถึงว่าสละลูกสละเมีย

ถ้าสละลูกสละเมีย ถ้ามันมีปัญหากันมันก็สละได้ แต่ขนาดว่าเขาไม่สละ เขายังแยกจาก กันได้ แต่นี่มันเป็นความผูกพันนะ มันเป็นความรักมาก รักมาก ขนาดสละกันหา ซาลิไปแล้วนะ เดี่ยวเมียกลับมาจะบอกเมียอย่างไรว่าสละลูกไปแล้วนะ คิดวางแผน เพราะรู้เลยว่าถ้าบอกว่า สละลูกไป เมียต้องช็อกตายแน่นอนเลย

พอลกลับมา หาอุบายไว้ก่อน ทำไมไปหาผลไม้ซ้าซัก ทำไมทำอะไรเชื่องซ้าซัก เอ็ดไว้ก่อน ใจ เอ็ดไว้ก่อนเพื่อจะทำให้หัวใจนี้มันยอมรับ เวลาบอกว่าสละลูกไปแล้วมันจะได้หัวใจนี้ไม่แตก ถ้าหัวใจแตกมันจะตายขณะนั้น

นี่รู้ขนาดนั้นนะว่าถ้าบอกว่าสละลูกไป เมียจะสะเทือนใจขนาดไหน แล้วตัวเองก็สะเทือน ใจขนาดไหน ความสะเทือนใจอย่างนี้กิเลสมองไม่เห็น กิเลสจะมองว่าเป็นการเห็นแก่ตัวๆ ใจ โลกมองไม่เห็นสภาวะแบบนั้น มองเห็นแต่การเอาวัดเอาเปรียบกัน นั่นกิเลสว่าอย่างนั้นนะ

นี่เหมือนกัน สรรพสิ่งในโลกนี้มันเป็นสภาวะแบบนั้น เพียงแต่ว่าเราจะฉลาดหรือเราจะโง่ กับมันใจ ถ้าเราจะโง่กับมัน เราจะยึดมันถือมันกับสิ่งที่ว่าเป็นของเรา เราจะยึดมันถือมันว่าสิ่งนี้ เราจะแสวงหาของเรา แล้วสิ่งที่มันเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่เป็นอนิจจัง สิ่งที่เป็นแปรสภาพทั้งหมด แล้วเราไปยึด เราไปแสวงหา มันเป็นไปไม่ได้ไหม มันเป็นไปไม่ได้ แต่ไม่มีใครเห็นใจ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้ธรรมเข้าไป บอก โลกนี้เป็นอนิจจัง มัน เป็นอนิจจกันนะ มันเป็นเรื่องที่คาดหมายไม่ได้ มันจะเป็นสภาวะแบบนั้นตลอดไป

ทางวิทยาศาสตร์พิสูจน์แล้ว ก็พันล้านปี ก็ล้านปี โลกนี้มันมีสภาวะแบบนั้น แล้วมันจะ
ล้างโลกไป ล้างโลกไป เพราะธรรมชาติมันจะแปรปรวนไปตลอด สิ่งที่แปรปรวนตลอด ถึงคราว
หนึ่งมันก็หมุนกลับมาเป็นสิ่งที่ว่าโลกนี้ชุ่มเย็น ถึงคราวหนึ่งโลกนี้จะร้อนมาก มันหมุนเวียนไป
สภาวะแบบนั้นของมัน มันเป็นสภาวะแบบนี้ สภาวะแบบนี้แล้วเราเกิดมาอยู่ในสภาวะแบบนี้
เราจะโง่หรือเราจะฉลาดละ ถ้าเราจะโง่ เราก็ใช้ชีวิตของเราออกไป แล้วเราก็จะไปแสวงหาสิ่งที่
มันเป็นไปไม่ได้ไง แสวงหาสิ่งที่เป็นปัจจัยเครื่องอาศัย

ชีวิตนี้นะ มีลมหายใจเข้าและลมหายใจออกเท่านั้น ถ้าชีวิตลมหายใจขาดไป ชีวิตนี้เราก็
ดับไป ชีวิตดับไปนะ ชีวิตในปัจจุบันนี้ดับไป แต่ตัวจิตไม่เคยดับ

ทางฝ่ายลัทธิพราหมณ์บอกจิตนี้เป็นอาตมัน ต้องกลับไปอยู่กับจิตที่ว่าจิตเป็นพระเจ้า
ต้องกลับไปอยู่กับอาตมันนั้น จิตตัวนี้ต้องไปเป็นสวามิภักดินั้น

แต่ในหลักขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จิตนี้มีอยู่ จิตนี้เป็นสสาร จิตนี้เป็นธาตุรู้
ธาตุ ๖ คือธาตุรู้ ธาตุรู้เป็นนามธรรม

ธาตุของโลกเขาเป็นธาตุที่เป็นวัตถุ แต่ทางวิทยาศาสตร์พิสูจน์มาแล้ว อะตอมต่างๆ มันก็
ละเอียดขนาดนั้น แต่ธาตุรู้ละเอียดกว่า เพราะมันมีชีวิตไง มันมีชีวิต มันมีความรู้สึก ธาตุรู้เป็น
ธาตุที่มีความรู้สึก อันนี้มันจะไม่เคยตาย แต่สภาวะเกิดเป็นมนุษย์ ตายจากมนุษย์ ตายจาก
สภาวะต่างๆ ตายจากเทวดา อินทร์ พรหม นี่เป็นวิญญู เป็นวิญญูที่กามภพ รูปภพ อรูปภพอันนี้
มันวนไป แต่ตัวจิตไม่เคยตาย พอตัวจิตไม่เคยตาย มันแปรสภาพตลอดไป

ความแปรสภาพเพราะมันมีแรงขับเคลื่อนนี้ แล้วจะไปอยู่กับพระเจ้าไหน พระเจ้าจะควบคุม
อันนี้ได้ไหม เพราะตัวเองพระเจ้ายกควบคุมอะไรไม่ได้ ควบคุมไม่ได้เพราะพระเจ้ายกเป็นตัวสสาร
อันหนึ่ง ตัวพระเจ้ายกเป็นสสารอันหนึ่งมันไม่สามารถควบคุมได้

แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าควบคุมได้ ธรรมขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าสามารถทำตั้งแต่ปัจจุบันนี้

เวลาจิตมันฟุ้งซ่าน เวลาเราคิดของเราประสาเราไป เวลามันมีต้นหาความทะยานอยาก
เอาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราไม่มีเลยนะ เราไม่มีสิ่งใดเลย เราสามารถสร้างโครงการได้ เราสามารถกู้ธนาคารได้ออกมาทำโครงการของเรา เป็นสมบัติของเราได้ นี่ก็เหมือนกัน พระไตรปิฎกนี้เป็นธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วเราสามารถเสนอโครงการได้ใหม่ เราสามารถกู้ได้ใหม่ เราสามารถให้ธรรมวินัยนี้ยอมผ่านโครงการนี้ใหม่

ถ้าเราศรัทธา มีความเชื่อ เราเสนอโครงการได้ ถ้าเราทำความเข้าใจขึ้นมาได้ เราเริ่มจะเสนอโครงการ สิ่งนี้เราทำของเราขึ้นมาได้ ถ้าทำอันนี้ขึ้นมา สภาธรรมที่เราทุกข์ยาก เราทุกข์จนเจ็บใจนี้ แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมก่อน ถ้าไม่ตรัสรู้ธรรม จะไม่มีใครสามารถรู้อันนี้ได้ เว้นไว้แต่พระปัจเจกพระพุทธเจ้าเท่านั้น มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพระพุทธเจ้า

แต่พวกสาวก สาวกะ ผู้ได้ยินได้ฟัง เห็นในหน ผู้ได้ยินได้ฟัง แม้แต่หลวงปู่มันไม่มีครูบาอาจารย์สอน แต่ก็มีธรรมวินัยอยู่ ศึกษาธรรมวินัยอยู่ แต่ก็ค้นคว้าด้วยความลำบาก ความทุกข์เจ็บปวดพอสมควร พอสมควรเพราะอะไร

เพราะกิเลสในหัวใจของเรามันปลิ้นปล้อน มันหลอกลวง มันสร้างภาพ มันต้องทำจินตนาการสภาวะแบบนั้น แล้วจิตที่เป็นนามธรรมมันสร้างภาพได้มหาศาลเลย โลกทัศน์ส่วนตัว อยู่ในโลกส่วนตัวของเรา เราจะจินตนาการขนาดไหนก็ได้ เราจะสร้างนิพพานขนาดไหนก็ได้ แต่มันไม่เป็นความจริง ไม่เป็นความจริงเพราะเราไม่สามารถกู้โครงการนั้นได้ไง

ถ้าเรากู้โครงการธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ เราเสนอได้ เรามีศรัทธามีความเชื่อ แล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี่ควบคุมใจ ควบคุมใจให้มันสงบขึ้นมาให้ได้ ถ้าใจสงบขึ้นมาได้แล้วยกขึ้นวิปัสสนาให้ได้ในกาย เวทนา จิต ธรรมตามเห็นสัจจะความจริง

ไม่ใช่กาย เวทนา จิต ธรรมด้วยการสร้างภาพ การสร้างภาพแบบนี้ การสร้างภาพแบบนี้ มันสิ่งที่ว่ารู้จากภายนอกเข้ามาแล้วมันปล่อยวางเข้ามา มันไม่สามารถชำระกิเลสได้

แต่ถ้าเราสามารถทำในโครงการอันนั้นได้ เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ไว้ “ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม โลกนี้จะไม่ว่างจากพระอรหันต์เลย”

ไม่ว่างเลยเพราะเหตุปัจจัยมันมี มันมีเหตุมีปัจจัย เหตุปัจจัยจะทำสภาวะแบบนั้น

ตัวสสารตัวนี้มันไม่เคยตาย แล้วมันก็เวียนตายเวียนเกิด แต่มันไม่เคยเห็นสภาวะแบบนี้ แล้วเราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา ในศาสนา กึ่งพุทธกาลศาสนาเจริญรุ่งเรืองอยู่ แล้วธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่างอยู่ ว่างอยู่นะ

เราเดินไปในธนาคาร ธนาคารทางยุโรป ธนาคารเมืองไทย ล้มไปมหาศาลเลย ตั้งขึ้นมาแล้วก็ล้ม ตั้งขึ้นมาล้ม เพราะอะไร เพราะมันเป็นสมมุติ มันตั้งขึ้นมา ธนาคารเงิน ธนาคารทอง

ธรรมวินัยนี้ตั้งขึ้นมา ถึงคราวหนึ่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้องค์หนึ่ง แล้วก็มีการวินัยอันหนึ่ง มันใช้ไม่ได้จริงหรือใช้ไม่ได้ปลอมละ เป็นเครดิตของธนาคารนั้นเข้มแข็งหรือธนาคารนั้นอ่อนแอละ

ถ้าเราเข้าไปในธนาคารที่เข้มแข็ง ธนาคารที่ว่ามันเป็นชื่อสัตย์สุจริต เราจะได้ผลประโยชน์จากธนาคารนั้น ถ้าธนาคารนั้นเป็นธนาคารที่ว่ามันมีแต่การทุจริต เราฝากธนาคารนั้นก็โดนโกง

นี่ก็เหมือนกัน เราจะเชื่อใคร โคนำฝูง โคนำฝูงจะเป็นผู้ที่ฉลาดไง ถ้าผู้ที่ฉลาดจะพาฝูงโคนั้นขึ้นจากฝั่ง ถ้าโคนั้นไม่ฉลาดจะพาโคฝูงนั้นลงไปวังน้ำวน จะต้องไปตามกระแสไหนหมดเลย

ย้อนกลับมาที่ตัวจิต องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธพระเจ้าทั้งหมด ปฏิเสธสรรพสิ่งทั้งหมด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้พึ่งตนเอง ให้พึ่งใจของเรา

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต

สภาวะกรรมทำให้เขาเกิดสภาวะแบบนั้น มันเป็นเรื่องธรรมดา ในเมื่อเหตุการณ์วิฤติอย่างนั้น คนที่รอดชีวิตมาก็มหาศาลเลย ขนาดที่ว่าวิ่งเข้าไปในคลื่น แต่ก็สามารถเอาลูกของ

ตัวเองพ้นจากภัยพิบัติมาได้ ถ้าทดสอบใจอย่างนั้น ถ้าเป็นไปอย่างนั้น มันต้องเวลาวิบัติต้องวิบัติกันหมดสิ ทำไมมันมีสภาวะแบบนั้นล่ะ

สภาวะแบบนั้นเพราะถึงคราวจนตอกจนมุม บุญกุศล ความเป็นไป จะเชื่อธรรมหรือไม่ เชื่อธรรมก็แล้วแต่ ทำดีคือได้ดี ทำชั่วคือได้ชั่ว สิ่งที่ดีและชั่วนี้มันเป็นเรื่องโลก เป็นเรื่องของอามิส เรื่องความเป็นไปของปัจจัย ปัจจัยสิ่งขับเคลือนเป็นอามิสไ

แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันละเอียดกว่านั้นไง มันเป็นเรื่องที่ว่า ธรรมข้ามพ้นจากเรื่องของอามิสทั้งหมด ข้ามพ้นและดี ดี ดี ดี ดีก็ต้องข้ามพ้น แต่ต้องอาศัยความดี ดี ดีนี้ก้าวเดินไป สัมมา ความถูกต้อง ความเป็นกลาง ดี ดีจนละเอียดสุด เห็นไหม

อย่างที่ว่านั้นนะ ทำไมสละลูกสละเมีย ทำไมคนเขามองเห็นล่ะ แต่ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละหัวใจ ความผูกพันกับลูกเมีย นี่ความดีจากภายในคนมองไม่เห็นนะ

นี่ก็เหมือนกัน จากความดีหยาบๆ การจูนเจือของทางโลก โลกก็จูนเจือได้ การจูนเจือกันทางโลกเขาจูนเจือกันตลอดไป ดูบางประเทศสิ มีเขตอุตสาหกรรม มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ แล้วในประเทศนั้น คนที่ทุกข์คนที่ยากลำบาก ความโลกเขาจูนเจือกันได้ แต่จูนเจือมันก็มีความบกพร่องตามประสาโลกอย่างนั้น

แต่ถ้าเป็นความดีละเอียดขึ้นมา มันละเอียดขึ้นมาจนเป็นความเห็นจากภายใน มันปล่อยวางจากใจดวงนั้นนะ ใจดวงนั้นไม่มีการทุจริตนะ ใจดวงนั้นไม่มีเจตนาในการเบียดเบียนตน

ถ้าไม่เบียดเบียนตนนะ เรามองไม่เห็นตน เราเบียดเบียนตน ไม่เห็นคุณงามความดีของตนนี้ แต่ออกไปรับรู้ข้างนอก ออกไปแสวงหาข้างนอก นี่เบียดเบียนตนโดยที่ไม่รู้ตัวเลย แต่ถ้าไม่เบียดเบียนตน เห็นดวงใจของตัวเอง เห็นที่ดับกิเลสของตัวเอง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน พระอานนท์บอก ดวงตาของโลกดับแล้ว มันรู้แจ้งโลกนอกโลกใน

โลกในสำคัญมาก โลกใน โลกในคือโลกของตัวเอง อัดตะ ความยึดติดของใจตัวนี้ ถ้าทำลายโลกในตัวนี้หมดแล้ว มันมองสภาวะตามความเป็นจริง มันชี้้นำได้ตามความเป็นจริงนะ แต่ถึงกาลถึงเวลาหรือเปล่านั้น

ทีนี้กระแสโลกมันแรง ขณะที่เขาไม่เชื่อ พุดไปคนนั้นบ้านะ แต่ถ้ากระแสโลกมันเปิด คนคนนั้นพุดไป มันเป็นดวงตาของโลก ดวงตาของโลก แล้วโลก ใครจะมีดวงตาที่เห็นธรรมได้มากได้น้อย มันเป็นวาสนาของใจดวงนั้น

ถ้าใจดวงนั้นวาสนาถึงเท่ากัน กระแสกรรม การทำคุณงามความดีมาด้วยกัน การกระทำอกุศลมาด้วยกัน มันเชื่อกัน มันวางใจกัน แล้วมันก็ไปตามกระแสนั้น

แต่ถ้าเรามีอำนาจวาสนา มันจะเข้าถึงใจของเรา นี่เอาตนให้พ้นได้ ถึงบอกว่าปฏิเสธทุกอย่าง ปฏิเสธทุกอย่าง อย่าง จนเกิดมรรคญาณเข้ามาทำลายหัวใจของเรา อันนี้ต่างหากถึงจะเป็นความจริงใจ ความจริงคือว่าหมดสิ้น เสมอภาคกันหมด ไม่มีใครสูงใครต่ำ ไม่มีพระเจ้า ไม่มีสาวก ไม่มีต่างๆ เสมอภาคกันหมดเลย ถ้าจิตมันพ้นจากกิเลสนะ แต่ถ้าไม่พ้นจากกิเลส มันต้องฟังกันก่อน ครูบาอาจารย์ฟังพาอาศัยกันอย่างนี้ แล้วจะพ้นจากภัยได้นะ

ภัยจากข้างนอกมันเป็นวิภูวน ภัยจากข้างใน ให้เห็นภัยของเรา แล้วชำระภัยของเราให้หมดได้ มันจะมีความสุข เอวัง